

Tale til stormødet Stop hetzen d.1. juni på Nyborg Strand **Jakob Sølvhøj, formand for Pædagogisk sektor i FOA**

Når man oplever, at politikere begynder at skærpe retorikken mod bestemte befolkningsgrupper, er der al mulig grund til at blive bekymret. For nogle politikeres vedkommende kan der selvfølgelig være tale om lidt tilfældige vildfarelser, men alt for ofte viser det sig, at retorikken anvendes helt bevidst for at bane vej for politiske initiativer, som det ellers vil være vanskeligt at vinde forståelse for i befolkningen. Hænges nogen ud for at være særligt dovne, særligt forkælede, særligt uintegrerede, særligt golfspillende eller særligt udgiftstunge, ja så ved vi, at der er lagt i ovnen til politiske udspil, hvor der igen skal skæres ned eller rokkes ved bestemte befolkningsgruppers rettigheder. Måske kan ærindet endda være, at det skal gøres legitimt at bevæge sig på kanten af internationale konventioner, som Danmark ellers har tilsluttet sig.

Det er aldrig en behagelig oplevelse, når en skærpet retorik sættes i værk for at bane vej for forringelser, men det er trods alt sjældent, at vi møder så ubehagelig, så usmagelig og så uværdig en retorik, som den der gennem længere tid har været rettet mod handicappede og udsatte borgere i vores samfund. Borgere, der ofte har særdeles vanskelige livsbetingelser, og derfor med rette kunne forvente at de folkevalgte mødte dem med en særlig respekt og forståelse, har måttet tåle en retorik, der ikke bare er ubehagelig, men også ind imellem direkte forhånende.

Særligt forargeligt bliver det, når retorikken ikke bare er udtryk for enkelte politikeres triste menneskesyn, men fremsættes på vegne af kommunernes fællesskab i KL. Det er forstemmende, at opleve politikere, der står i spidsen for det kommunale fællesskab, gå forrest i hetzen, og det er direkte frastødende, når man f.eks. i lederen i Danske kommuner for bare 14 dage siden kunne læse, at ”det ikke må være sådan, at det at få en diagnose billedligt talt svarer til at få en gevinst i en spillemaskine”. Hvad er det dog for et menneskesyn, der gemmer sig bag en sådan måde at udtrykke sig på ?

Der er tilsyneladende ingen grænser for uanstændigheden, når det gælder om at legitimere regeringens og kommunernes planer om kæmpestore besparelser på det sociale område. For det er jo i al sin enkelhed det, der er borgmestrenes og KLs ærinde. Der skal bruges færre penge på handicappede og udsatte, og det skal retfærdiggøres ved at fremstille de offentlige tilbud og ydelser til denne gruppe af borgere, som særligt ekstravagante. Nu skal det være slut med det offentliges flottenheimeri.

Hetzen har helt åbenlyst til formål at skabe forståelse i befolkningen for, at politikerne da er nødt til at gøre noget for at standse, hvad de forsøger at fremstille som urimeligt høje udgifter på det specialiserede socialområde. Hetzen har både til formål, at få de grupper, der udsættes for den til at dukke nakken, og at skabe splid om de offentlige prioriteringer, ved at gøre det specialiserede socialområde til sydebuk for de store besparelser, der for tiden rammer daginstitutioner, skoler og hele ældreområdet. Kan man få hestene til at bides ved den tomme krybbe, så er vejen banet for at lade den forblive tom.

Man mærker hensigten med hetzen og bliver forstemt, men vi nøjes heldigvis ikke med det. I dag viser I, viser vi, der mødes her, at vi ikke vil dukke nakken, at vi ikke vil lade os spille ud mod hinanden,

men at vi i fællesskab vil have sat en stopper for hetzen, og ikke mindst, at vi ikke vil acceptere forringelser for handicappede og udsatte mennesker i vores samfund.

Derfor sender vi fra vores stormøde en besked til KL og finansministeren om, at vi ikke vil acceptere, at klagemulighederne forringes, så kommunerne får friere hænder til at gennemføre besparelser.

Der er i det hele taget brug for at stoppe op og sætte et alvorligt spørgsmålstegn ved den politiske og økonomiske kurs, der er blevet lagt på de områder, som vi tilsammen repræsenterer her i dag.

Vi oplever store vanskeligheder med, at få skabt acceptable rammer for handicaphjælperordningen. Den stort anlagte lovændring skulle give borgerne større valgfrihed og handicaphjælperne bedre løn- og ansættelsesvilkår. Men ingen af delene skete.

Vi har sammen oplevet en kommunal nedskæringsspiral, hvor tilskud og satser er blevet skåret ned, og kommuner der over en bred kam afviser at anerkende overenskomsten for handicaphjælpere. Det er en urimelig situation for de borgere, der må leve med økonomisk usikkerhed i dagligdagen, og igen og igen må søge at finde tryghed i hverdagen med nye handicaphjælpere, fordi arbejdsvilkårene får mange til at søge andet arbejde. Og urimeligt for de handicaphjælpere, der i stedet for øget tryghed og bedre vilkår i ansættelsen, har oplevet, at lovændringen har givet anledning til direkte forringelser af ansættelsesvilkårene.

På hele specialskoleområdet breder utrygheden sig blandt FOAs medlemmer på skolerne. På KLs politiske topmøde for et par måneder siden leverede formanden for regeringens rejsehold på skoleområdet igen budskabet om, at hver anden af landets specialskoler bør nedlægges. Vi anfægter i FOA ikke, at der generelt er et behov for at kigge på organiseringen af folkeskolens specialundervisning, men man rammer efter vores opfattelse helt ved siden af, hvis man forestiller sig, at en omfattende lukning af specialskoler er den rigtige vej at gå. Der er alt for meget, der tyder på, at inklusion i regeringens og KLs optik har bevæget sig fra at være et pædagogisk ideal til at blive et politisk krav, hvis primære formål er at bane vej for besparelser på området. Med det resultat, at børn og ansatte på specialskolerne risikerer at blive kastebolde kommunerne imellem, mens KL og landspolitikerne vasker deres hænder.

Hele den økonomiske markedsgørelse truer med at føre til en kraftig afspecialisering af hele det specialiserede socialområde, sådan som der blev advaret om fra mange sider op til kommunalreformens ikrafttræden for 4 ½ år siden. Området udvikler sig i stadig højere grad sig til et marked, hvor det politiske fokus på de økonomiske konsekvenser af køb og salg af pladser helt truer med at overskygge overvejelser om borgernes behov for omsorg og tryghed - og målene for det socialpædagogiske arbejde.

Velfungerende tilbud brydes op og ændres, så de retter sig mod borgere med vidt forskellige behov. Ikke af omsorg for borgerne, men fordi kommunerne vil undgå at købe dyre pladser i andre kommuner eller i regionerne eller forsøge at hjemtage borgere til tilbud, der er billigere end dem de betaler til i dag i andre kommuner eller hos andre aktører på området.

Der er derfor ikke alene behov for, at vi får sendt et signal til KL og finansministeren om ikke gennemføre nye besparelser og forringelser ved de igangværende forhandlinger om kommunernes og regionernes økonomi. Der er behov for at underkaste hele den økonomiske struktur på området et kritisk eftersyn, der kan danne grundlag for en helt anden måde at regulere økonomien på, så landspolitikerne ikke bare kan læne sig tilbage og betragte kommunernes og regionernes indbyrdes kamp om finansieringen.

I FOA glæder vi os over, at vi har kunnet finde sammen om at arrangere dette fælles stormøde. Vi tror på, at det giver os et godt afsæt for at få stoppet hetzen, og vi håber, at vi kan følge det op med en fælles indsats, hvor vi værner området mod nye forringelser og peger på forandringer, så det bliver borgernes behov og ikke de økonomiske markedsmekanismer, der bliver styrende for områdets udvikling, og hvor vi kan sikre de mange ansatte på området ordentlige arbejdsvilkår og tryghed i jobbet.